

Early 'Zionists'? The Daughters of Tzelofchad

Why five sisters who never entered the Land became among the greatest role models in Jewish history.

The first Zionists did not drain swamps, establish kibbutzim or gather in Basel. They stood before Moshe in the wilderness. They were five sisters asking for a portion in a land they had never seen.

The temptation when reading the story of the daughters of Tzelofchad is to focus on the status of women in a patriarchal society. That is one important dimension, but the Torah, I believe, is also something else. These five were among the earliest people in the new generation to express an unqualified love for Eretz Yisrael. At a time when many still looked backwards towards Egypt, they looked only forwards. Their carefully reasoned, respectful and selfless petition changed Jewish law forever – not because they sought privilege for themselves, but because they believed their family's future belonged in the Land of Israel.

The Sifrei Zuta captures the moment with startling clarity. When the daughters approached Moshe with their request, he responded with astonishment: "Everyone wants to return to Egypt, and you are asking for a portion in the Land of Israel?" Forty years had passed since the Exodus. The generation had witnessed the plagues, crossed the sea, stood at Sinai and lived under G-d's direct protection. Yet many remained psychologically attached to the place they had left behind. Egypt had become more than a country. It had become a state of mind.

Against that background, the appearance of Machlah, Noa, Choglah, Milkah and Tirzah is all the more remarkable. They are the first members of the new generation the Torah records as voluntarily asking not for security or comfort, but for a permanent place in the Promised Land.

"Give us a holding among our father's kinsmen." (Bamidbar 27:4)

Forty years earlier, Calev and Yehoshua had urged the nation to enter the land and were nearly stoned for it. In the four decades that followed, the Torah records no comparable declaration. Now, as the division of the land was about to begin, five daughters of a disgraced father stepped forward to say: our future is there. And they would pay a personal price for doing so — but we will come to that.

The Generation That Chose Egypt

The contrast with the generation of the spies could not be sharper. Their report was not false. The cities were fortified, the inhabitants formidable. Their failure lay not in what they saw but in what they concluded. Fear overwhelmed faith, until the nation cried:

"Let us appoint a leader and return to Egypt." (Bamidbar 14:4)

Rashi on Bamidbar 26:64 is direct: the decree following the spies fell upon the men, not the women, because the women never rejected the land. The men said, "Let us return to Egypt." The women said, "Give us a possession in the land." That is why, Rashi explains, the account of the daughters follows immediately after the census recording the generation's death. It is not simply a legal episode. It is the Torah's answer to the failure of those who came before – the proof that the decree was gendered because the love of the land was gendered too.

ציונים ראשונים? בנות צלפחד

מדוע חמש אחיות שמעולם לא נכנסו לארץ ישראל הפכו לאחד ממודלי החיקוי הגדולים בתולדות העם היהודי

הציונים הראשונים לא ייבשו ביצות, לא הקימו קיבוצים ולא התכנסו בבאזל. הם עמדו לפני משה רבנו במדבר. חמש אחיות שביקשו נחלה בארץ שמעולם לא ראו.

הפיתוי בקריאת סיפורן של בנות צלפחד הוא להתמקד במעמדן של נשים בחברה פטריארכלית. זהו ללא ספק רובד חשוב, אך דומני שהתורה מבקשת לומר כאן דבר נוסף. חמש האחיות הללו נמנות עם הראשונים בדור החדש שהביעו אהבה בלתי מסויגת לארץ ישראל. בשעה שרבים עדיין נשאו את עיניהם לאחור, אל מצרים, הן הביטו רק קדימה. בקשתן, שנוסחה בתבונה, בענווה ובכבוד, ושלא הייתה בה שמץ של אנוכיות, שינתה את ההלכה לדורות – לא משום שביקשו לעצמן זכויות יתר, אלא משום שהאמינו שעתידה של משפחתן שייך לארץ ישראל.

כך מתאר ספרי זוטא את הרגע המופלא שבו ניגשו בנות צלפחד אל משה. משה מגיב בפליאה: "הכול מבקשים לחזור למצרים, ואתן מבקשות נחלה בארץ?" ארבעים שנה חלפו מאז יציאת מצרים. אותו דור ראה את עשר המכות, חצה את ים סוף, עמד למרגלות הר סיני והי תחת השגחה אלוהית גלויה. ואף על פי כן, רבים עדיין נותרו קשורים בנפשם למקום שממנו יצאו. מצרים כבר לא הייתה רק מדינה; היא הייתה מצב תודעתי.

על רקע זה, הופעתן של מחלה, נעה, חגלה, מלכה ותרצה מרשימה שבעתים. הן הראשונות מבין הדור החדש שהתורה מתארת כמבקשות מרצונן לא ביטחון ולא נוחות, אלא מקום קבע בארץ המובטחת.

"תנה לנו אֶחָזָה בְּתוּךְ אֶחָי אֲבִינוּ."
(במדבר כ"ז, ד')

ארבעים שנה קודם לכן עודדו כלב ויהושע את העם להיכנס לארץ, וכמעט שילמו על כך בחייהם כאשר ביקשו לרגום אותם באבנים. בארבעת העשורים שחלפו מאז איננו מוצאים בתורה הצהרה דומה. כעת, כאשר חלוקת הארץ עומדת להתחיל, קמות חמש בנותיו של אדם שנודע בקלונן ואמורות בפשטות: **עתידינו נמצא שם.**

על כך הן עתידות לשלם מחיר אישי – אך לכך עוד נגיע.

הדור שבחר במצרים

הניגוד בינן לבין דור המרגלים אינו יכול להיות חד יותר. המרגלים לא שיקרו. הערים אכן היו בצורות, והעמים שישבו בארץ היו חזקים ומאיימים. כישלונם לא היה במה שראו, אלא במסקנה שאליה הגיעו. הפחד גבר על האמונה, עד שהעם כולו זעק:

"נתנה ראש ונשובה למצרים."
(במדבר י"ד, ד')

רש"י על הפסוק **"וּבְאֵלֶּה לֹא הָיָה אִישׁ" (במדבר כ"ו, ס"ד)** מדגיש נקודה משמעותית: הגזירה שלא להיכנס לארץ נגזרה על הגברים ולא על הנשים, משום שהנשים מעולם לא מאסו בארץ. הגברים אמרו: **"נתנה ראש ונשובה למצרים"**. הנשים, לעומת זאת, אמרו: **"תנה לנו אֶחָזָה"**.

זו גם הסיבה, מסביר רש"י, שסיפורן של בנות צלפחד מופיע מיד לאחר המפקד המסכם את מות דור המדבר. אין זו רק פרשה הלכתית. זהו מענה של התורה לכישלון הדור הקודם – הוכחה לכך שהגזירה הייתה על הגברים דווקא, משום שהם אלו שמאסו בארץ, בעוד הנשים נותרו נאמנות לאהבתה.

For forty years these women walked through the same wilderness as the dying men. They buried fathers, husbands and brothers. Yet they never lost sight of the destination. Where others saw only the hardships of the journey, they remained fixed on the inheritance ahead.

The Daughters of Fear

Their courage becomes even more remarkable when we remember whose daughters they were.

The prevailing opinion in the [Talmud \(Shabbat 96b\)](#) identifies Tzelofchad as the man executed for gathering wood on Shabbat. His punishment had been public, carried out at G-d's direct command, and his name had become synonymous with failure. With no sons to inherit his portion, that name would simply vanish from the map of the Promised Land.

The daughters refused to allow that to happen.

Their father's name hints at the challenge they faced. Tzelofchad may be read as *tzel pachad* — the shadow of fear. These were daughters raised in the shadow of public disgrace, yet they refused to live in that shadow. Instead of allowing the past to define them, they chose to shape the future.

How to Challenge — and How Not To

The timing of their petition makes their courage all the more striking.

Not long before, Korach had challenged Moshe's authority and the earth had opened beneath him. Two hundred and fifty men were consumed by fire. No one could have blamed the daughters for concluding that this was the worst possible moment to question the existing law.

Yet they did exactly that.

The difference lay not only in what they asked but in how they asked it. Korach clothed personal ambition in the language of principle. "The entire congregation is holy — why do you raise yourselves above the people?" It sounded like an argument about equality. It was ultimately about power.

The daughters could not have been more different. They did not accuse. They did not condemn. They identified a question the law had never previously needed to answer. The Midrash Tanchuma records how they brought their case through every level of the judicial hierarchy before it reached Moshe himself- chiefs of tens, fifties, hundreds, thousands, the princes, then Moshe. They respected the system even as they asked it to confront a new reality.

Their petition reflects that humility throughout:

"Our father died in the wilderness. He was not among Korach's faction that banded together against G-d, but died for his own sin, and he left no sons. Why should our father's name disappear from among his family because he had no son? Give us a holding among our father's kinsmen." ([Bamidbar 27:3-4](#))

במשך ארבעים שנה צעדו הנשים הללו באותו מדבר שבו הלכו הגברים שנגזר עליהם למות. הן קברו אבות, בעלים ואחים. ובכל זאת, מעולם לא איבדו את היעד. במקום שאחרים ראו רק את קשיי הדרך, הן המשיכו להיבט לעבר הנחלה שהובטחה להן.

בנות הצל

אומץ לבן של בנות צלפחד מתעצם עוד יותר כאשר נזכרים מיהו אביהן.

הדעה המקובלת בתלמוד (שבת צ"ו ע"ב) מזהה את צלפחד עם המקושש עצים ביום השבת – האיש שהוצא להורג על פי ציווי המפורש של הקב"ה. עונשו נעשה לעיני כל, ושמו הפך לסמל של כישלון. ומשלא היו לו בנים, נראה היה ששמו עתיד להימחק לחלוטין ממפת ארץ ישראל.

בנותיו סירבו להשלים עם כך.

יש אף משמעות סמלית לשמו של אביהן. ניתן לקרוא את השם **צלפחד** כצירוף של המילים "**צל פחד**". הן היו בנות שגדלו בצלו של קלון ציבורי, אך סירבו להמשיך לחיות בצלו של אותו פחד. במקום לתת לעבר להגדיר את זהותן, הן בחרו לעצב את עתידן.

כיצד מערערים – וכיצד לא

עיתוי בקשתן הופך את אומץ לבן למרשים עוד יותר.

זמן לא רב קודם לכן קם קורח על משה. האדמה פצתה את פיה ובלעה אותו ואת עדתו, ומאתיים וחמישים איש נשרפו באש. איש לא היה מאשים את בנות צלפחד אילו הסיקו שזהו הרגע הגרוע ביותר להעלות שאלה על הדין הקיים.

אבל דווקא אז הן עשו זאת.

ההבדל בינן לבין קורח לא היה רק במה שביקשו, אלא בעיקר בדרך שבה ביקשו. קורח עטף שאיפה אישית במילים גבוהות של עיקרון: "**כי כל העדה קלם קלשים... ומדוע תתנשא**"? לכאורה זו הייתה טענה לשוויון; למעשה זו הייתה מלחמה על כוח.

בנות צלפחד היו ההפך הגמור. הן לא האשימו. הן לא גינו. הן לא טענו שהחוק פסול. הן פשוט הצביעו על שאלה שמעולם לא נדרשה לה תשובה. **מדרש תנחומא** מתאר כיצד עבר עניינן בכל מדרגות מערכת המשפט: משרי עשרות, לשרי חמישים, לשרי מאות, לשרי אלפים, אל הנשיאים, ורק לבסוף הגיע אל משה. הן כיבדו את המערכת, גם כאשר ביקשו ממנה להתמודד עם מציאות חדשה.

רוח זו ניכרת לכל אורך פנייתן:

"אֲבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר, וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת קָרַח, כִּי בִּקְשָׁאוֹ מֵת, וּבָנִים לֹא הָיוּ לוֹ. לָמָּה יִגְרַע שֵׁם אֲבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן? תֵּנָּה לָנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִינוּ" (במדבר כ"ז, ג'-ד')

שימו לב למה שאין כאן. אין כל טענה על אפליה. אין קריאה לשוויון. אין מחאה כנגד הסדר הקיים. כל דאגתן נתונה לשמו של אביהן, לא לעצמן. בבקשת צדק למשפחה אחת הן ייסדו עיקרון שיגן על משפחות רבות מספור לאורך הדורות.

הרב **יונתן זקס**, במאמרו *יצירת המופת האבודה* (*The Lost*

Masterpiece) במסגרת *Covenant & Conversation* מעיר

שהתפתחותה של ההלכה כמעט לעולם אינה דומה למהפכה. היא צומחת מתוך השאלה הנכונה, הנשאלת בזמן הנכון, על ידי אנשים המבקשים

Notice what is absent. No claim about discrimination or inequality. Their concern is their father's name, not themselves. In seeking justice for one family, they establish a principle that will protect countless others. Rabbi Jonathan Sacks observed in <i>The Lost Masterpiece</i>, his Covenant and Conversation essay on this parasha, that halachic development rarely resembles revolution. It comes through the careful asking of the right question at the right moment by people who seek not to dismantle the covenant but to strengthen it. Korach challenged to tear down. The daughters challenged to build. Moshe Had No Answer The Netziv notes in <i>Ha'amek Davar</i> that when the daughters arrived, Moshe had to be informed that women were waiting outside. They were not the people the system expected at the entrance to the Tent of Meeting. Yet they entered anyway. <i>"Why should our father's name disappear from among his family?" (Bamidbar 27:4)</i> For the first time in his leadership, Moshe had no answer. The Talmud (Bava Batra 119a) notes the painful irony. He had told the people: "Any matter too difficult for you, bring to me." Yet this was not simply a difficult case. It was a question that had never arisen before. Moshe appeared to be stumped not by the complexity. He was stumped by a question the system had never been built to ask. So Moshe brought it before G-d. The response was not a reluctant concession. It was a wholehearted endorsement. <i>"The daughters of Tzelofchad speak correctly." (Bamidbar 27:7)</i> Rashi adds a comment that should make every student of Torah pause: <i>"Their eye saw what Moshe's eye did not see."</i> The greatest prophet in Jewish history recognised that five women, carrying their father's disgrace into a room dominated by every authority in Israel, had perceived a truth that would become Torah for all generations. The Long Game The Talmud (Bava Batra 119b) describes the daughters with three words: <i>chachamot, dorshaniyot, tzidkaniyot</i> — wise, expounders, righteous. Their wisdom lay in their understanding of the moment. Rav Hirsch explains that the division of the land was unlike any ordinary inheritance. Once each portion was allocated its place was fixed. Miss that moment and the family's name disappears not from an estate but from the map of the homeland itself. The daughters came before Moshe not with anger or emotion, but with preparation and precision. They are called <i>dorshaniyot</i> because they argued beyond their own case. The Netziv, in Ha'amek Davar on Bamidbar 27:4, notes that they made a legal argument that gave them no personal benefit – covering situations that did not apply to them – specifically to create protection for other families who were not in the room. They secured justice for every family that would one day face the same question. They are called <i>tzidkaniyot</i> because of what came next.	לחזק את הברית – לא לפרק אותה. קורה שאל כדי להרוס. בנות צלפחד שאלו כדי לבנות. גם למשה לא הייתה תשובה הנצי"ב, בפירושו העמק דבר, מעיר שכאשר הגיעו בנות צלפחד אל אוהל מועד היה צורך להודיע למשה שנשים ממתיןות בחוץ. הן לא היו האנשים שהמערכת ציפתה למצוא בפתח אוהל מועד. ובכל זאת הן נכנסו. "למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו?" (במדבר כ"ז, ד') לראשונה בכל שנות הנהגתו, למשה לא הייתה תשובה. הגמרא (בבא בתרא ק"ט ע"א) מצביעה על האירוניה שבדבר. משה עצמו אמר בעבר: "כל הדבר הקשה יבאן אלי". והנה דווקא כאן הוא נעצר. לא מפני שהשאלה הייתה מסובכת במיוחד, אלא מפני שזו הייתה שאלה שמעולם לא נשאלה קודם לכן. לא הייתה כאן לקונה ביכולתו של משה, אלא מציאות חדשה שהמערכת טרם נדרשה להתמודד עמה. לכן: "יִקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּחוֹ לִפְנֵי ה'". ותשובתו של הקב"ה אינה פשרה מהוססת ואף לא ויתור מתוך אילוץ. היא אישור חד-משמעי. "כן בנות צלפחד דברת". (במדבר כ"ז, ז') רש"י מוסיף כאן הערה שכל לומד תורה ראוי לעצור ולהתבונן בה: "כך כתובה פרשה זו לפני במדבר. מגיד שראתה עיניו מה שלא ראתה עיניו של משה". גדול נביאי ישראל הכיר בכך שחמש נשים, שנשאו עמן את קלון אביהן ונכנסו אל תוך חדר שבו ישבו כל מנהיגי ישראל, הבחינו באמת שהוא עצמו טרם ראה – ואותה אמת הפכה לחלק מתורת ישראל לדורות. מבט למרחוק חז"ל (בבא בתרא ק"ט ע"ב) מתארים את בנות צלפחד בשלוש מילים: חכמניות, דרשניות וצדקניות. כל אחת מן ההגדרות הללו חושפת רובד נוסף בגדולתן. הן היו חכמניות, משום שידעו לזהות את הרגע הנכון. רש"י הירש מסביר שחלוקת הארץ לא הייתה ירושה רגילה. מרגע שנקבעה נחלתו של כל שבט וכל משפחה, הפכה החלוקה לקבועה. מי שלא יעמוד על זכויותיו באותו רגע – לא יאבד רק חלקת אדמה, אלא את מקומה של משפחתו במפת המולדת לדורות. בנות צלפחד לא הגיעו מתוך סערת רגשות או מחאה. הן הגיעו מוכנות. הן הבינו את משמעות הרגע ופעלו בדיוק ובשיקול דעת. הן נקראו דרשניות, משום שטענתן חרגה הרבה מעבר לעניין האישי. הנצי"ב, בפירושו העמק דבר (במדבר כ"ז, ד'), מעיר שהן העלו טיעון הלכתי שלא העניק להן כל תועלת אישית. הן התייחסו גם למצבים שלא היו רלוונטיים להן כלל, כדי לעצב עיקרון שיגן בעתיד על משפחות אחרות שלא היו נוכחות באותו מעמד. הן לא ביקשו רק צדק לעצמן. הן
--	---

The Cost of Leadership Their victory came at a personal price – and it is a price worth sitting with. In Bamidbar 36, the leaders of Menashe raise a legitimate concern. If the daughters marry outside the tribe, the inherited land passes permanently into another inheritance. The ruling: they should marry within Menashe. All five complied. Without complaint. Rav Hirsch notes that this was guidance for that generation, not an eternal binding command. They could have refused. They did not. Consider what this means. Had they stayed silent, their nearest male relatives would have inherited the land anyway. By stepping forward they transformed Jewish law for all future generations and then accepted a personal limitation that returned the land to the very men who would have had it without them. They won for everyone and paid personally. The Torah records no protest. Their petition had never been about themselves. It had always been about justice and continuity. Forty years after their father died in public disgrace, his name was permanently attached to a portion of the Land of Israel. The Book of Yehoshua records the fulfilment: the daughters appeared before Elazar and Yehoshua and received their inheritance. The family that might have vanished from Israel's story became part of its geography forever. The First Zionists Seen against the broader sweep of Jewish history, the story takes on an even deeper resonance. The generation of the spies saw the Land of Israel and retreated. Their fear was so total they preferred the familiarity of Egypt to the uncertainty of freedom. The Sifrei Zuta tells us that even after forty years in the wilderness, many hearts were still turned backwards when the daughters stepped forward. The daughters looked in precisely the opposite direction. They had never seen the land. They knew it only through G-d's promise. Yet they loved it enough to insist their family's future be bound to it forever – not in territory already conquered east of the Jordan, but in Eretz Yisrael itself, still unconquered, still requiring faith and fighting. The Netziv draws attention to this detail: they sought the more distant and uncertain future because that was where they believed they belonged. That is why they deserve to be called the Torah's first Zionists. Bamidbar Rabbah (21:10) captures the contrast plainly: the men rejected the land; the daughters demanded a share in it. Rabbi Shlomo Ephraim Luntschitz, the Keli Yakar, names what is at stake: we lose what is most precious simply because we fail to love it. The generation of the	ביקשו ליצור צדק לדורות. והן נקראו צדקניות, מפני מה שאירע לאחר מכן. מחירה של מנהיגות ניצחונן לא היה ללא מחיר. וזהו מחיר שכדאי להתעכב עליו. בפרשת מסעי (במדבר ל"ו) מעלים ראשי שבט מנשה טענה מוצדקת. אם בנות צלפחד תינשאנה לבני שבט אחר, תעבור נחלתן לצמיתות אל אותו שבט, והאיזון בין נחלות השבטים ייפגע. ההכרעה הייתה ברורה: עליהן להינשא לבני שבטן. וכך אכן עשו. ללא מחאה. ללא תלונה. רש"ר הירש מדגיש שאין מדובר במצווה נצחית אלא בהוראה מיוחדת לאותו דור בלבד. אילו רצו, יכלו לבחור שלא להינשא כלל או לוותר על תביעתן. הן לא עשו זאת. חשבו על משמעות הדבר. לו היו שותקות מלכתחילה, היו קרוביהן הזכרים יורשים את הנחלה ממילא. בכך שבחרו לדבר, הן שינו את ההלכה לכל הדורות – ולאחר מכן קיבלו על עצמן מגבלה אישית, שבפועל הותירה את הקרקע בתוך אותה משפחה שהייתה יורשת אותה גם בלעדיהן. הן העניקו רווח לדורות, ושילמו את המחיר בעצמן. התורה אינה מתעדת אפילו רמז של תרעומת. מפני שמעולם לא פעלו למען עצמן. מטרתן הייתה צדק. מטרתן הייתה רציפות. ארבעים שנה לאחר שאביהן מת בקלון לעיני כל ישראל, נקשר שמו לעד בנחלה בארץ ישראל. ספר יהושע מתאר את הגשמת החלום. בנות צלפחד התייצבו לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע בן נון, וקיבלו את נחלתן. המשפחה שכמעט נמחקה מסיפורה של ישראל הפכה לחלק קבוע מן הגאוגרפיה שלה. הציוניות הראשונה כאשר מביטים בסיפורן מתוך הפרספקטיבה הרחבה של ההיסטוריה היהודית, הוא מקבל משמעות עמוקה עוד יותר. דור המרגלים ראה את ארץ ישראל – ונסוג. פחדו היה כה גדול, עד שהעדיפו את הביטחון המדומה של מצרים על פני חירות הכרוכה באי-ודאות. ספרי זוטא מלמד שאפילו לאחר ארבעים שנות נדודים עדיין היו לבבות רבים מופנים לאחור, אל מצרים. בנות צלפחד הביטו בדיוק לכיוון ההפוך. הן מעולם לא ראו את הארץ. הן הכירו אותה רק דרך הבטחתו של הקב"ה. ובכל זאת אהבו אותה עד כדי כך שהתעקשו שעתידיה של משפחתן יהיה כרוך בה לעד – לא בעבר הירדן, שכבר נכבש, אלא בארץ ישראל עצמה, שעדיין לא נכבשה, שעדיין דרשה אמונה, מסירות ומאבק. גם כאן מפנה הנצי"ב את תשומת הלב לפרט משמעותי. הן ביקשו דווקא את העתיד הרחוק יותר, המאתגר יותר והוודאי פחות, משום ששם האמינו שמקומן. משום כך, דומני שראוי לכנותן הציוניות הראשונות של התורה. במדבר רבה (כ"א, י') מבטא את הניגוד בפשטות: הגברים מאסו בארץ; הבנות תבעו בה נחלה. רבי שלמה אפרים מלונשיץ, בעל הכלי יקר, מנסה את הלקח במילים חדות: פעמים רבות אנו מאבדים את היקר לנו ביותר רק מפני שלא למדנו לאהוב אותו.
--	---

spies could not love the land because they allowed fear to govern their vision. The daughters loved a land they had never walked upon because they allowed promise, not fear, to shape theirs. The pioneers who drained swamps and planted forests across an inhospitable landscape were not inventing a new idea. They were continuing one that had begun here, in the wilderness, with five sisters who looked forward when everyone else looked back. The daughters remind us that love of the land begins long before possession of the land. It begins with deciding where your future belongs. Facing the Right Direction The Torah places the daughters of Tzelofchad immediately after the passing of the wilderness generation. That placement is not accidental. One generation spent its years looking backwards – remembering Egypt more vividly than the Promised Land, letting fear overwhelm hope and familiarity triumph over faith. They chose Egypt and the Torah records their end in a single devastating verse: not one of those counted by Moshe and Aharon survived. The daughters looked the other way. They chose the future before they possessed it. They planned for permanence before they had permission. They understood that covenant is sustained not only by miracles, but by people willing to ask the right question, at the right time, for the right reason -p and to bear the cost of doing so without complaint. Respectful questions asked in the service of truth strengthen rather than weaken Torah. Courage exercised with humility builds where confrontation destroys. Genuine leadership is measured not by what we demand for ourselves, but by what we secure for those who come after us. G-d's verdict on the daughters echoes far beyond the laws of inheritance. <i>"The daughters of Tzelofchad speak correctly."</i> Last week the message of Pinchas was: Don't settle. Rise. This week the daughters of Tzelofchad teach us the next step. Rise, certainly. But rise with your eyes fixed in the right direction. Do not face Egypt. Face the Land.	דור המרגלים לא הצליח לאהוב את הארץ, משום שנתן לפחד לעצב את מבטו. בנות צלפחד אהבו ארץ שמעולם לא דרכו עליה, משום שנתנו להבטחת ה' — ולא לפחד — לעצב את מבטן. החלוצים שייבשו ביצות, נטעו יערות והפריחו שממה בארץ ישראל לא המציאו רעיון חדש. הם המשיכו רעיון שנולד כאן, במדבר, עם חמש אחיות שבחרו להביט קדימה בשעה שכמעט כולם הביטו לאחור. בנות צלפחד מזכירות לנו שאהבת הארץ מתחילה הרבה לפני האחיזה בארץ. היא מתחילה בהחלטה אחת פשוטה: היכן נמצא עתידך. מביטים אל הכיוון הנכון אין זה מקרה שהתורה מציבה את סיפורן של בנות צלפחד מיד לאחר תיאור הסתלקותן של דור המדבר. לסמיכות הזו יש משמעות. דור אחד בילה את שנותיו כשהוא מביט לאחור. זיכרון מצרים היה עבירו מוחשי יותר מן ההבטחה של ארץ ישראל. הפחד גבר על התקווה, המוכר גבר על האמונה, והעבר ניצח את העתיד. הם בחרו במצרים. וסופה של בחירה זו מתומצת בפסוק אחד, קצר וכוזב: "וּבְאֵלֶּה לֹא הָיָה אִישׁ מִּמֶּקְדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינַי." במדבר כ"ז, ס"ד אצל בנות צלפחד הכיוון היה הפוך לחלוטין. הן בחרו בעתיד עוד בטרם זכו לראותו. הן תכננו קביעות עוד לפני שניתנה להן הרשות לכך. הן הבינו שהברית שבין עם ישראל לקב"ה אינה מתקיימת רק בזכות ניסים, אלא גם בזכות בני אדם המוכנים לשאול את השאלה הנכונה, בזמן הנכון, מן המניעים הנכונים — ולשאת בשקט את המחיר הכרוך בכך. שאלות הנשאלות מתוך יראת שמים ומתוך חתירה לאמת אינן מערערות את התורה; הן מחזקות אותה. אומץ לב המלווה בענווה בונה; עימות המונע מגאווה הורס. ומנהיגות אמיתית אינה נמדדת במה שאדם דורש לעצמו, אלא במה שהוא מבטיח לאלה שיבואו אחריו. פסק דינו של הקב"ה על בנות צלפחד חורג הרבה מעבר לדיני ירושה. הוא מהדהד בכל דור שבו קמים אנשים המבקשים לחזק את התורה, ולא להחלישה. "כֵּן בְּנוֹת צִלְפַּחַד דִּבְּרֹת". (במדבר כ"ז, ז') בשבוע שעבר, בפרשת פינחס, המסר היה: אל תסתפק במה שאתה. שאף להתרומם. השבוע מלמדות אותנו בנות צלפחד את הצעד הבא. קום. אך קום כשעיניך נשואות אל היעד הנכון. אל תפנה את פניך אל מצרים. הפנה אותן אל הארץ.
---	--